

Biechtsacrament

In de Rooms-katholieke Kerk wordt de biecht afgenomen door de priester. Tenminste eenmaal per jaar, voor Pasen, is men verplicht ter biecht te gaan opdat men 'zondevrij' deel kan nemen aan de eucharistieviering: de priester heeft de macht om na boetedoening (penitentie) de zonden te vergeven, dat wil zeggen absolutie te verlenen. Dit ligt in het kader van de apostolische successie en is gebaseerd op de woorden van Christus aan zijn discipelen (Mtt.8: 14-16; Mc.11: 25). De protestantse kerken kennen het sacrament van de biecht niet: ze geloven dat er geen tussenpersoon noodzakelijk is tussen God en de mens. Je bekent je zonden tegenover God in een persoonlijk gebed. Alleen Hij kan je vergeven.

Bij de biecht in de Christengemeenschap gaat het niet zozeer om een schuldbelijdenis. Hij is meer een zelfonderzoek van de gelovige mens, een zelfreiniging en ordening van het eigen zielenleven, waarin berouw, belijdenis en goede voornemens opgenomen kunnen worden, maar niet noodzakelijk zijn. Het is ook mogelijk een groot verdriet of het tegenovergestelde, een groot geluk, hier neer te leggen. Aan de andere kant vindt de biecht wel plaats in een gesprek met een priester, die over het algemeen in gewaad is ten teken dat hij niet in zijn persoonlijke hoedanigheid daar is, maar in functie en daarmee een hogere instantie vertegenwoordigt. Zo verkrijgt het gesprek een objectiverend karakter. Er wordt geen moreel oordeel geveld. De priester verleent ook geen absolutie, maar het biechtgesprek wordt besloten met een cultisch deel, waarin in zeven korte zinnen een christelijke levensopdracht uitgesproken wordt.

De biecht vraagt vaak om moed en kracht van het eigen ik. In een gesprek met jezelf, in een gewetensonderzoek met jezelf, heb je misschien nog de neiging je eigen falen te verdoezelen. In het sacrament van de biecht sta je tegenover Christus. Maar 'bij de biecht wordt het hooglied van het mogen falen gezongen', zegt Michaela Glöckler in haar voordracht *Macht en Onmacht* (uitgave van Antroposofische Vereniging Nederland, Zeist, 2000). Dit lijkt een contradictie want een hooglied is een loflied. Toch te mogen falen, dit te mogen erkennen tegenover een hogere instantie, geeft moed om je levensweg te vervolgen. De biecht vraagt niet alleen moed, maar geeft ook moed.

Het biechtgesprek vindt plaats op eigen verzoek en is geen verplichting. De biecht heeft zijn sacramentele aanvulling in de mensenwijdingsdienst. Ze liggen in elkaars verlengde: wat je uit het gesprek hebt meegenomen aan goede voornemens wordt in een wijder verband geplaatst en krijgt zo handen en voeten.